

978.

Na osnovu člana 95. tačka 3. Ustava Crne Gore donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI DOBROBITI ŽIVOTINJA

Proglašavam **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti dobrobiti životinja**, koji je donijela Skupština Crne Gore 25. saziva, na devetoj sjednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasjedanja u 2015. godini, dana 31. jula 2015. godine.

Broj: 01-761/2

Podgorica, 10. avgusta 2015. godine

Predsjednik Crne Gore,
Filip Vujanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 25. saziva, na devetoj šednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasjedanja u 2015. godini, dana 31. jula 2015. godine, donijela je

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI DOBROBITI ŽIVOTINJA**

Član 1

U Zakonu o zaštiti dobrobiti životinja („Službeni list CG“, broj 14/08), član 1 mijenja se i glasi:

„Ovim zakonom uređuju se prava, obaveze i odgovornosti pravnih i fizičkih lica za zaštitu dobrobiti životinja koje se uzgajaju ili drže za proizvodnju od nepotrebnog bola, patnje ili povreda, zaštite pri usmrćivanju, klanju i prevozu, pri obavljanju zahvata na životinjama i vršenju eksperimenata, kao i druga pitanja od značaja za dobrobit životinja.”

Član 2

U članu 2 stav 4 mijenja se i glasi:

„Ovaj zakon ne primjenjuje se na ribolov.”

Član 3

U članu 3 tačka 2 mijenja se i glasi:

„2) životinja za proizvodnju je svaka životinja (uključujući ribe, gmizavce ili vodozemce) koja se uzgaja ili drži u svrhu proizvodnje hrane, vune, kože ili krvna ili u druge proizvodne svrhe;”.

Tač. 20, 21 i 22 mijenjaju se i glase:

„20) vlasnik odnosno držalac životinja je pravno ili fizičko lice ili lice koje je odgovorno ili zaduženo za životinje, stalno ili privremeno;

21) prevoznik je svako pravno ili fizičko lice koje obavlja prevoz životinja za svoj račun ili za račun drugog lica;

22) prevoz je kretanje životinja jednim ili više prevoznih sredstava uključujući utovar, istovar, pretovar i odmor životinja dok se ne završi istovar životinja u mjestu odredišta;”.

Tačka 24 mijenja se i glasi:

„24) pratilec životinje je lice koje prati životinju tokom prevoza i koje je direktno odgovorno za dobrobit životinja koje prati;“.

Tačka 30 mijenja se i glasi:

„30) omamljivanje je bilo koji namjerni postupak koji dovodi do gubitka svijesti i osjetljivosti na bol, uključujući i postupak koji dovodi do trenutne smrti;“.

Poslije tačke 30 dodaje se nova tačka koja glasi:

„30a) mučenje životinja jeste svako postupanje ili nepostupanje sa životnjama kojim se namjerno ili iz nehata izaziva bol, patnja, strah, stres, povreda, narušava genetska cjelovitost životinje i izaziva smrt i to:

- fizičko mučenje životinje kojim se narušava fizička cjelovitost oštećenjem tkiva i organa, kao što je: batinanje, šutiranje, bičevanje, seksualno nasilje, prisiljavanje na rad ili obuku koji prevazilaze izdržljivost životinje, neodgovarajući načini hvatanja i obuzdavanja, sprovođenje intervencija i eksperimenata na životnjama suprotno odredbama ovog zakona i svjesno reprodukovavanje jedinki koje pate od naslednih bolesti, ako se ono ne vrši u eksperimentalne svrhe u skladu sa zakonom;

- psihičko mučenje životinje kojim se narušava njena psihička cjelovitost i koje može izazvati ili izaziva poremećaje u ponašanju i to: onemogućavanje životinji da zadovolji svoje osnovne potrebe u ponašanju, da iskoristi prostor za odmor i zaklon, razjarivanje životinje primjenom fizičke sile, drugim životnjama ili nadražajima koji joj nijesu svojstveni, nanošenje straha, patnje i prouzrokovanje osjećaja nesigurnosti, kao i sprječavanje životinje da uspostavi socijalnu vezu sa životnjama iste vrste;“.

Tač. 31, 32 i 33 mijenjaju se i glase:

31) usmrćivanje je bilo koji namjerni postupak koji dovodi do smrti životinje;

32) klanje je usmrćivanje životinja namijenjenih za ishranu ljudi;

33) religijski obred je niz postupaka koji se odnose na klanje životinja, u skladu sa pravilima religije;”.

Poslije tačke 33 dodaje se nova tačka koja glasi:

„34) putovanje je cijelokupan prevoz životinja od mjesta polaska do mjesta odredišta, uključujući istovar, smještaj i utovar koji se obavlja na usputnim mjestima tokom putovanja.”.

Član 4

Čl. 6 i 7 brišu se.

Član 5

U članu 8 u stavu 1 poslije tačke 1 dodaje se nova tačka koja glasi:

„1a) mučiti životinju;“.

Član 6

Poslije člana 15 dodaje se novi član koji glasi:

„Primjena

Član 15a

„Odredbe čl. 11 do 15 ovog zakona ne primjenjuju se na:

- 1) životinje koje žive u divljini;
- 2) životinje namijenjene za upotrebu na takmičenjima, izložbama, kulturnim ili sportskim događajima ili aktivnostima;
- 3) životinje za oglede ili laboratorije;
- 4) beskičmenjake.“

Član 7

Član 48 mijenja se i glasi:

„Poslove inspekcijskog nadzora vrše veterinarski inspektorji u skladu sa zakonom.

Inspeksijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona može se vršiti istovremeno sa nadzorom koji se obavlja u skladu sa zakonom kojim je uređeno veterinarstvo, bezbjednost hrane i identifikacija i registracija životinja."

Član 8

Poslije člana 50 dodaju se dva nova člana koji glase:

„Prikupljanje podataka tokom nadzora

Član 50a

Inspeksijski nadzor nad životinjama za proizvodnju vrši se na mjestu proizvodnje odnosno na mjestu držanja ili uzgajanja tih životinja za vrijeme vršenja nadzora.

O izvršenom inspeksijskom nadzoru sačinjava se zapisnik u pisanoj ili elektronskoj formi koji sadrži naročito podatke o:

- 1) datumu i identifikaciji proizvodnog mjesta;
- 2) načinu držanja i uzgoja životinja i provjeri ispunjenosti zahtjeva utvrđenih ovim zakonom i podzakonskim aktima donijetim na osnovu ovog zakona;
- 3) opisu i vrsti utvrđenih nepravilnosti tokom nadzora;
- 4) preduzetim mjerama u cilju otklanjanja utvrđenih nepravilnosti (upravne i kaznene mјere).

Način sačinjavanja zapisnika i bliži sadržaj podataka iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Podnošenje izvještaja

Član 50b

Iзвјештај o izvršenom inspeksijskom nadzoru iz člana 50a ovog zakona Ministarstvo dostavlja najkasnije do 30. juna tekuće za prethodnu godinu, elektronskim putem Evropskoj komisiji.

Iзвјештај iz stava 1 ovog člana sadrži podatke iz člana 50a st. 2 i 3 ovog zakona sa analizom utvrđenog stanja i prikazom nepravilnosti sa mjerama i planom za sprečavanje ili smanjivanje ponovnog pojavljivanja nepravilnosti u narednom periodu.”

Član 9

Član 51 mijenja se i glasi:

„Novčanom kaznom od 800 eura do 25.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) životinji ne obezbijedi životne uslove koji odgovaraju njenoj vrsti, rasi, polu, starosti, kao i fizičkim, biološkim i proizvodnim specifičnostima, osobinama u ponašanju, odnosno zdravstvenom stanju životinje (član 4 stav 3);
- 2) ne sprijeći životinju da ugrozi život, bezbjednost ili imovinu drugog lica, odnosno život i bezbjednost druge životinje (član 4 stav 5);
- 3) ne pruži pomoć životinji koju povrijedi i/ili ne obezbijedi pružanje pomoći (član 5 stav 1);
- 4) ne obezbijedi veterinarsku pomoć u slučaju povrede, bolesti i otežanog porođaja (član 5 stav 2);
- 5) napusti domaću životinju, kućnog ljubimca ili uzgojenu divlju životinju ili druge životinje koje drži pod nadzorom (član 8 stav 1 tačka 1);
- 6) povećava agresivnost životinja selekcijom ili drugim metodama (član 8 stav 1 tačka 4);
- 7) huška životinje na druge životinje ili čovjeka ili ih dresira na agresivnost (član 8 stav 1 tačka 5);

- 8) obučava životinje za borbu, organizuje borbe životinja ili borbe između životinja i ljudi, učestvuje u njima, posjećuje ih i oglašava i organizuje klađenje i učestvuje u klađenju (član 8 stav 1 tačka 6);
 - 9) daje životinje kao nagrade u igrama na sreću (član 8 stav 1 tačka 7);
 - 10) organizuje trke pasa na tvrdim podlogama (član 8 stav 1 tačka 9);
 - 11) daje stimulanse ili druge nedopuštene materije životnjama kako bi se poboljšao njihov nastup na sportskim takmičenjima i na predstavama (član 8 stav 1 tačka 10);
 - 12) koristi nedopuštene stimulanse i materije u svrhu bržeg rasta i prirasta životinja (član 8 stav 1 tačka 11);
 - 13) zanemaruje životinje s obzirom na njihovo zdravlje, smještaj, ishranu i njegu (član 8 stav 1 tačka 17);
 - 14) upotrebljava nedopuštene zamke za hvatanje životinja (član 8 stav 1 tačka 19);
 - 15) pušta u divljinu reprodukovano, odnosno pripitomljenu divlju životinju ako prethodno nije pripremljena za preživljavanje u takvom životnom prostoru (član 8 stav 1 tačka 24);
 - 16) reprodukuje životinje sa naslednim poremećajima koji ugrožavaju njenu dobrobit ili dobrobit njenog potomstva i reprodukuje životinje koje nijesu dostigle polnu zrelost (član 8 stav 1 tačka 25);
 - 17) podvrgava, omogućava ili dopušta podvrgavanje životinje intervenciji, koja se sprovodi bez stručne brige (član 8 stav 1 tačka 26);
 - 18) zahvat na životinji kojim se narušava fizička, psihička, odnosno genetska cjelovitost ne obavlja veterinar, a u naučnoistraživačke i biomedicinske svrhe i ovlašćeni naučni radnik (član 9 stav 1);
 - 19) obavlja hiruške i zootehničke zahvate na životnjama bez anestezije (član 9 stav 2);
 - 20) obavi zahvat na životinji radi promjene spoljašnosti, sječenje i skraćivanje repa kod svih životinja, sječenje ušne školjke, odstranjanje glasnih žica, sječenje kandži sa člancima prstiju i uklanjanje otrovnog zuba, bolno potkivanje kopitara, skraćivanje kljuna živini, kastraciju ovnova sa elastičnim prstenom, intervencije na polnim organima mužjaka, žigosanje ovaca i goveda, sječenje jezika teladima, sječenje rogova teladima i jaradima, onesposobljavanje pjetlova da se oglašavaju kukurikanjem i intervencije na živini koje ih sprečavaju da koriste krila (član 10 stav 1 tačka 1 do 14);
 - 21) ne obezbijedi životinji hranu i vodu i/ili njegu i zdravstvenu zaštitu i/ili smještaj u objekat sa dovoljno svjetlosti, toplore i prostora i/ili higijenu prostora i/ili zaštitu od uticaja vremenskih prilika i prirodnih neprijatelja (član 11 stav 1 tačka 1 do 5);
 - 22) proda ili pokloni životinju licu mlađem od 16 godina (član 11 stav 3);
 - 23) objekti za smještaj životinja imaju oštре uglove, ivice ili izbočine koje bi mogle povrijediti životinju (član 12 stav 2);
 - 24) za životinju nije obezbijeđen smještajni prostor u kojem bez teškoće može da legne i ustane, ispruži prednje i zadnje noge tj. slobodno se protegne i da se na istoj površini i u istom prostoru, bez savijanja trupa i glave, može slobodno okrenuti u stajaćem i u ležećem položaju oko svoje uzdužne ose (član 13 stav 2);
 - 25) ne smjesti oboljele ili povrijeđene životinje i ne obezbijedi veterinarsko zdravstvenu zaštitu (član 15 stav 1);
 - 26) usmrti životinju bez prethodnog omamljivanja (član 16 stav 7);
 - 27) vrši omamljivanje gdje nije moguće odmah nakon omamljivanja životinju zaklati-iskrvariti (član 19 stav 2);
 - 28) se istovar životinja i kretanje životinja unutar kruga klanice ne obavlja na način da su životinje pošteđene uznemirenosti, straha, patnji i bolova uz upotrebu odgovarajuće opreme (član 20 stav 1);

29) životinje nakon istovara nijesu smještene u odgovarajuće prostore ili prostorije za smještaj životinja, nijesu zaštićene od nepovoljnih klimatskih prilika i nije im obezbijedena dovoljna količina vode za napajanje (član 20 stav 2);

30) zakolje životinju, a nije izvršen veterinarski pregled prije klanja i nastavi obradu zaklanih životinja a iskrvarenje nije u potpunosti završeno (član 21 stav 1 tač. 1 i 3);

31) ne obezbijedi kontrolu razmnožavanja, ne brine o mladunčadima kućnih ljubimaca, a u slučaju nekontrolisanog razmnožavanja ne snosi troškove njihovog zbrinjavanja (član 22 stav 2);

32) ne ukloni izmet svog kućnog ljubimca sa javnih površina (član 22 stav 3);

33) ne prijavi nestanak kućnog ljubimca skloništu za napuštene životinje (član 25 stav 1);

34) ne obavijesti sklonište za napuštene životinje za pronađenu, napuštenu ili izgubljenu životinju (član 25 stav 2);

35) pansion i sklonište za kućne ljubimce ne ispunjava veterinarsko – sanitарne uslove, nema zaposleno lice ospozobljeno za brigu o životnjama i nije obezbijedena zdravstvena zaštita životinja (član 26 st. 3, 4 i 5);

36) ne primi prijavu o napuštenoj i izgubljenoj životinji (član 27 stav 1 tačka 1);

37) ne organizuje sakupljanje i prevoženje izgubljenih i napuštenih životinja do skloništa (član 27 stav 1 tačka 2);

38) ne obezbijedi veterinarsko-zdravstvenu zaštitu životinja (član 27 stav 1 tačka 4);

39) ne vodi evidencije o pronađenim životnjama i njihovom zbrinjavanju ili usmrćivanju (član 27 stav 1 tačka 6);

40) drži opasne životinje koje ugrožavaju život ljudi i drugih životinja i njihovu tjelesnu cjelovitost (član 29 stav 1);

41) na objektima odnosno mjestima u kojima se drži opasna životinja nije istaknuto upozorenje odnosno vidljiv znak koji ukazuje na opasnost (član 29 stav 2);

42) reprodukuje opasne životinje (član 29 stav 3);

43) opasnog psa na javno mjesto izvodi lice mlađe od 16 godina (član 29 stav 5);

44) tokom utovara, pretovara, istovara i prevoza životinje lišava osnovnih fizioloških potreba (član 30 stav 2);

45) ako prevozi visoko gravidnu ženku u zadnjih 10% razdoblja od ukupnog trajanja gravidnosti i/ili ženke u prvih sedam dana nakon porođaja i/ili novorođene životinje kod kojih pupčana vrpca nije sasvim zacijeljena i/ili bolesne i/ili povrijedene životinje (član 30 stav 3 tačka 1);

46) prevozi životinje u nepokrivenim prevoznim sredstvima i/ili boksovima i/ili kontejnerima u kojim životinje nijesu zaštićene od štetnog uticaja vremenskih prilika i/ili razlika u klimatskim uslovima (član 30 stav 3 tačka 2);

47) prevozi životinje u toplim mjesecima u zatvorenim prevoznim sredstvima i/ili boksevima i/ili kontejnerima ako u toku prevoza nije obezbijedeno adekvatno provjetravanje (član 30 stav 3 tačka 3);

48) ako prevoz životinja vrši u prevoznom sredstvu gdje su moguće povrede i/ili ispadanje životinje iz prevoznog sredstva (član 30 stav 3 tačka 7);

49) ako zajedno sa životnjama prevozi materije koje su štetne po njihovo zdravlje (član 30 stav 3 tačka 11);

50) prevozi životinje za koje nema odobrenje za prevoz (član 30 stav 3 tačka 12);

51) ako prije početka prevoza ne sačini plan puta koji se ne nalazi u vozilu tokom prevoza (član 31 stav 5);

52) nije registrovan za obavljanje prevoza životinja (član 32 stav 1);

53) u slučaju prestanka rada zoološkog vrta ne preda životinje drugom zoološkom vrtu (član 34 stav 2);

54) ne vodi evidenciju o smještenim, prodatim, razmijenjenim ili poklonjenim životinjama (član 34 stav 5);

55) organizuje, a ne posjeduje dozvolu nadležnog organa lokalne uprave za organizovanje izložbi, takmičenja, cirkusnih i drugih predstava sa životinjama (član 35 stav 1);

56) na izložbi ili takmičenju učestvuju životinje na kojima je obavljena bilo koja od intervencija iz člana 10 stav 1 ovog zakona (član 35 stav 2);

57) drži odnosno reprodukuje i koristi divlje životinje za izložbe i takmičenja (član 35 stav 3);

58) koristi životinje za filmska i televizijska snimanja bez saglasnosti organa uprave (član 36 stav 1);

59) izvodi eksperimente na životnjama bez odobrenja organa uprave (član 40 stav 1);

60) ne vodi evidenciju o obavljenim eksperimentima na životnjama i sprovedenim postupcima pri proizvodnji bioloških preparata i o broju upotrijebljenih životinja (član 43 stav 1);

61) ne dostavi izvještaj o rezultatima eksperimenta organu uprave i Savjetu u roku od 30 dana od dana završetka eksperimenta (član 44 stav 1);

62) ne dostavi godišnji izvještaj o izvršenim eksperimentima na životnjama Ministarstvu, organu uprave i Savjetu za prethodnu godinu najkasnije do 31. marta tekuće godine (član 44 stav 2);

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu i fizičko lice novčanom kaznom od 60 eura do 3.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 300 eura do 8.000 eura.”

Član 10

Član 52 mijenja se i glasi:

„U slučaju ponovljenog prekršaja iz člana 51 stav 1 tač. 16, 28, 29, 30, 35, 40, 42, 44, 52, 53 i 57 ovog zakona pravnom licu, preduzetniku i fizičkom licu može se izreći i zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju od jednog mjeseca do šest mjeseci.“

Član 11

Poslije člana 55 dodaju se dva nova člana koja glase:

„Obaveze Ministarstva

Član 55a

Ministarstvo će od dana stupanja na snagu ovog zakona Evropskoj komisiji:

- dostavljati propise donijete na osnovu ovog zakona;

- omogućiti sprovođenje nadzora na licu mjesta i pružiti pomoć radi provjere sprovođenja ovog zakona.

Dostavljanje izvještaja

Član 55b

Izvještaj iz člana 50b ovog zakona dostavljaće se Evropskoj komisiji od dana pristupanja Evropskoj uniji.“

Član 12

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi član 83 Zakona o izmjenama i dopunama zakona kojima su propisane novčane kazne za prekršaje („Službeni list CG“, broj 40/11).“

Član 13

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj:12-2/15-3/8

EPA 786 XXV

Podgorica, 31. jul 2015. godine

Skupština Crne Gore 25. saziva
Predsednik,
Ranko Krivokapić, s.r.